

A fizetési mérleg alakulása a 2002. májusi adatok alapján

A végleges számítások szerint 2002. májusban 443 millió euró hiánnyal zárt a folyó fizetési mérleg. Az előző évi májusi egyenleg 213 millió euró hiányt mutatott. A változásban meghatározó az áruforgalom, valamint a szolgáltatások kiadási többletének növekedése. A szezonális hatások kiszűrésével számított egyenleg 364 millió euró hiányt mutat. Májusban az adósságot nem generáló tőketételeknél mért nettó forráskiáramlás 95 millió euró volt.

2002. május végén a jegybanki tartalékok értéke 10,5 milliárd euró volt. A nemzetgazdaság bruttó adósságállománya 0,6 milliárd euróval kisebb az előző hónapban mért értéknél. A bruttó külföldi adósság változását a tranzakciók, valamint a keresztárfolyamok, ár és egyéb állományváltozások 0,3-0,3 milliárd eurós csökkentő hatása határozta meg. A nettó külföldi adósság 0,4 milliárd eurós növekedése mögött lényegében a tranzakciók növelő hatása áll. A forintban denominált jegybanki értékpapírok és állampapírok állománya 2002. május végén 5,3 milliárd euró volt, 0,1 milliárd euróval magasabb az előző hónapban mért adatnál.

Magyarország külfölddel kapcsolatos adósságállományának alakulása

Milliárd euró

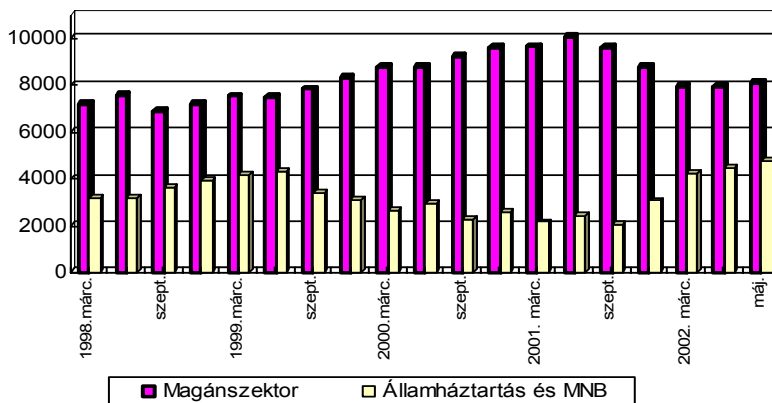
	2002	
	ápr.	máj.
I. Nemzetgazdaság (S.1), bruttó adósság (A+B)	37,4	36,8
A: Államháztartás és MNB (S.13+S.121)	17,1	16,6
A.1. ebből: forint értékpapírok	5,2	5,3
B. Magánszektor (S.1-S.13-S.121)	20,2	20,2
B.1. ebből: tulajdonosi hitelek	6,3	6,4
II. Nemzetgazdaság (S.1), nettó adósság (A+B)	12,4	12,8
A: Államháztartás és MNB (S.13+S.121)	4,5	4,7
A.1. ebből: forint értékpapírok	5,2	5,3
B. Magánszektor (S.1-S.13-S.121)	7,9	8,1
B.1. ebből: tulajdonosi hitelek	3,6	3,7
III. Nemzetgazdaság (S.1), devizában fennálló bruttó adósság^{a)}	25,9	25,1
IV. Nemzetgazdaság (S.1), devizában fennálló nettó adósság^{a)}	3,6	3,8

a) tulajdonosi hitelek nélkül

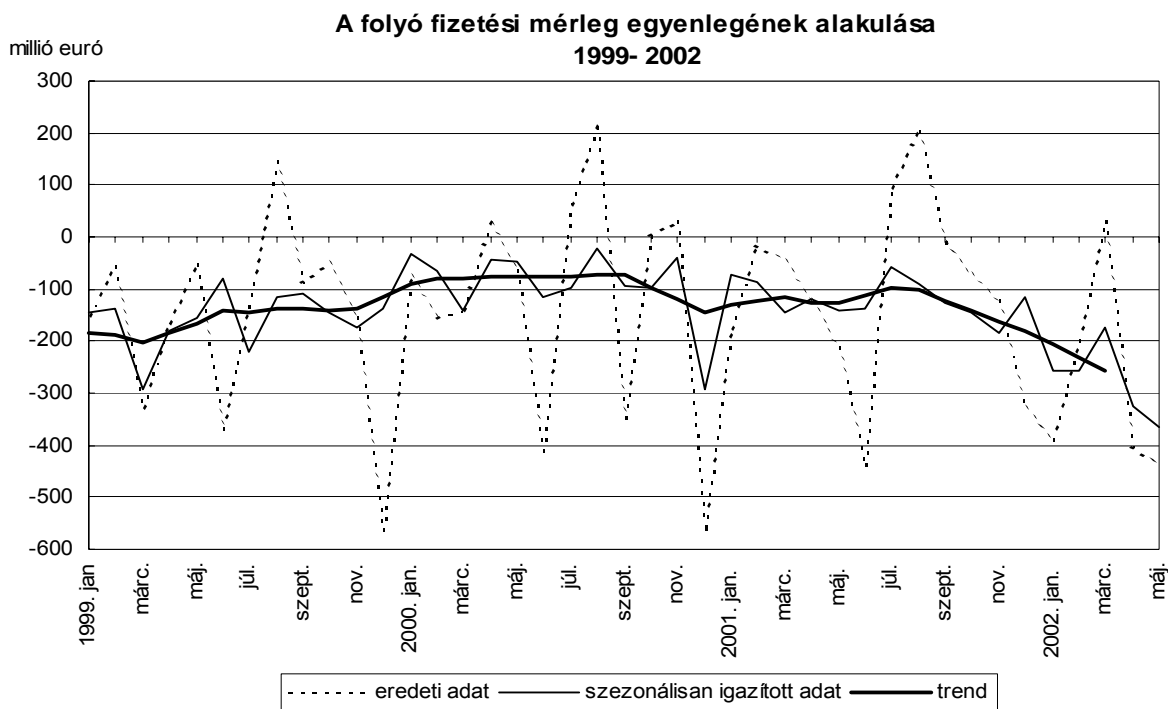
N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

Magyarország nettó adósságállománya, 1998-2002 (szektoronként, tulajdonosi hitelekkel)

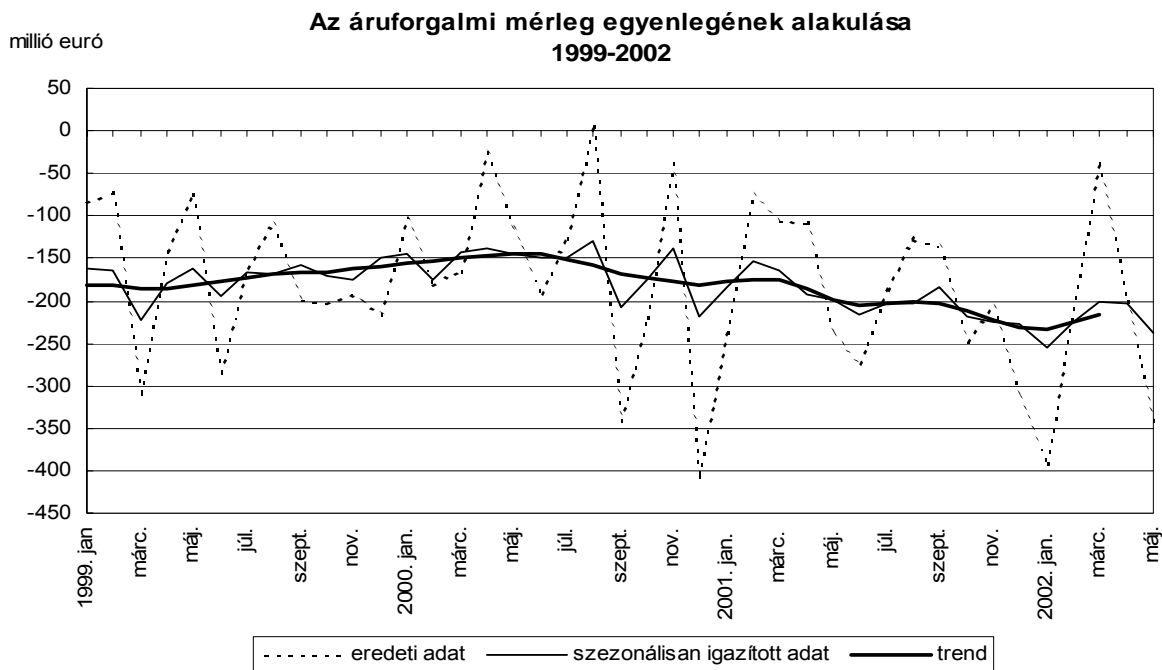
millió euró

Az államháztartás és az MNB nettó adósságállományának a múlt év közepéhez képest bekövetkezett növekedése a forintban denominált adósság növekedésével és a tartalékok csökkenésével, míg a magánszektor nettó adósságállományának csökkenése túlnyomórészt a követelések növekedésével magyarázható.

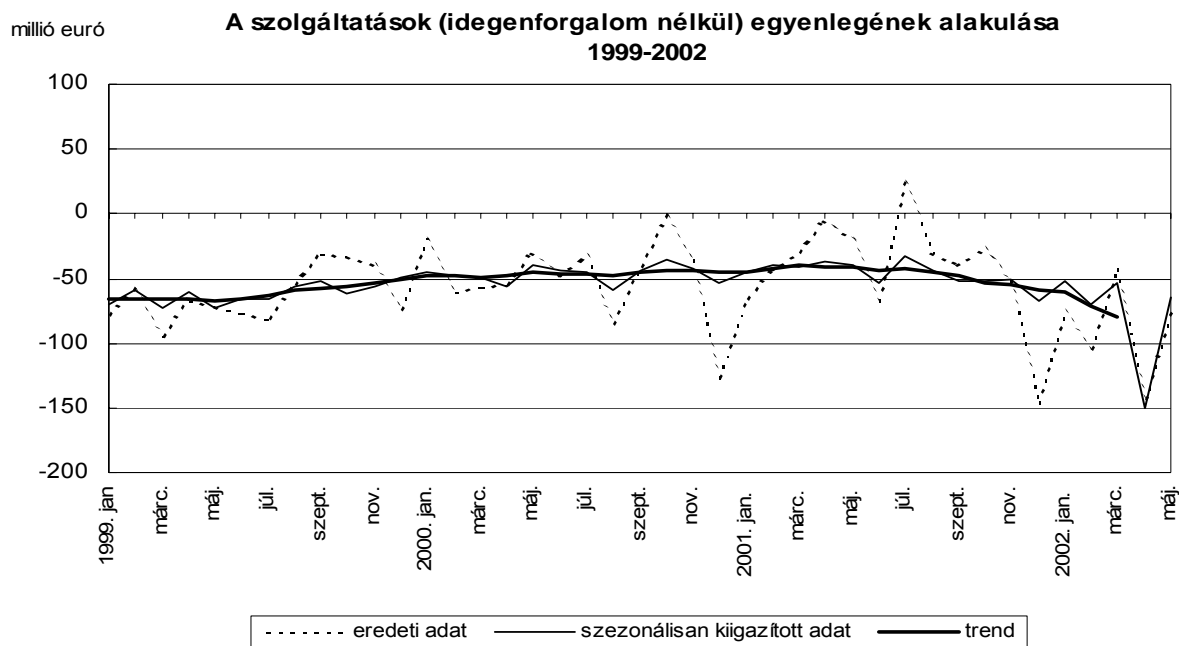

2002. májusban az áruforgalom egyenlegének kiadási többlete 2843 millió euró export és 3184 millió euró import egyenlegeként alakult ki. A kivitel 194 millió euróval, a behozatal 295 millió euróval haladja meg az előző év azonos havi adatát. A szezonálisan kiigazított egyenleg májusban az előző évinél 39 millió euróval nagyobb hiányt mutat.

2002. májusban, az idegenforgalomban megjelent 319 millió euró bevétel 58 millió euróval alacsonyabb, a 125 millió euró kiadás megegyezik az előző év májusi adattal. A vizsgált

hónapban az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások kiadási többlete 77 millió euró volt, ami 57 millió euróval nagyobb az előző év azonos havában mért értéknél. A szezonális hatások kiszűrésével számított idősor alapján, az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások egyenlegének trendje 2001 nyarától folyamatosan növekvő kiadási többletet mutat.

A tőkebefektetésekhez kapcsolódó 239 millió euró nettó jövedelemkiáramlásból a profitjellegű nettó kifizetés 12 millió euróval, az adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó nettó kamatkifizetés 16 millió euróval nagyobb az előző évi értéknél.

A viszonzatlan folyó átutalások májusi 21 millió euró bevételi többlete 18 millió euróval meghaladja a tavaly májusban regisztrált értéket.

A nem adósságeneráló finanszírozás formájában megjelenő tőkemozgások egyenlege májusban 95 millió euró volt. A pénzben, tulajdonosi részesedés formájában megvalósuló közvetlen tőkebefektetések értéke 2 millió euró Magyarországra, és 21 millió euró külföldre irányuló nettó tőkebefektetés eredményeként alakult ki. A tulajdonviszonyt megtestesítő portfólió befektetéseknél jelentkező nettó forgalom 76 millió euró forráskiáramlást mutatott.

A folyó fizetési mérleg alakulása

Millió euró

	2001				2002			
	már.	ápr.	máj.	jan-máj.	már.	ápr.	máj.	jan-máj.
1. Áruk, egyenleg	-106	-108	-240	-767	-38	-202	-341	-1181
1.1. Export	2592	2636	2649	12792	2732	2875	2843	13440
1.2. Import	2697	2744	2889	13559	2769	3077	3184	14621
2. Szolgáltatások és jövedelmek, egyenleg	48	-42	24	102	25	-221	-123	-375
2.1. Szolgáltatások*, egyenleg	164	216	232	764	96	2	116	222
2.1.1. Export	613	648	698	3058	623	627	678	3137
2.1.2. Import	449	432	467	2293	527	625	562	2914
2.2. Jövedelmek, egyenleg	-116	-258	-208	-662	-71	-223	-239	-597
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-65	-132	-70	-337	-38	-134	-86	-296
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-51	-127	-139	-326	-33	-89	-151	-297
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	-1	1	1	0	0	0	-1	-4
3. Viszonyatlan folyó átutalások, egyenleg	10	28	3	94	41	23	21	153
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-48	-121	-213	-572	28	-400	-443	-1402
5. Nem adóssággeneráló finanszírozás, egyenleg	186	66	127	483	58	147	-95	366
5.1. Részvény és egyéb tulajdonosi részesedés, egyenleg	157	52	119	387	51	130	-19	321
5.1.1. Külföldön, egyenleg	10	-15	-12	-333	-5	-27	-21	-82
5.1.2. Magyarországon, egyenleg	147	67	131	721	56	157	2	403
5.2. Portfólió befektetések, tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok, egyenleg	29	14	8	95	7	17	-76	44
*- ebből: Idegenforgalom, egyenleg	194	222	252	930	140	146	193	668
bevétel	301	323	377	1467	263	261	319	1277
kiadás	107	101	125	537	123	115	125	609

N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2002				
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.
1. Áruk, egyenleg	-254	-226	-201	-203	-239
1.1. Export	2556	2681	2734	2789	2810
1.2. Import	2919	2951	2936	3052	3109
2. Szolgáltatások és jövedelmek					
2.1. Szolgáltatások					
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	159	196	175	167	179
bevétel	315	348	318	306	312
kiadás	139	142	133	117	129
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-53	-71	-54	-150	-64
bevétel	378	386	386	380	380
kiadás	441	467	451	493	462
2.2. Jövedelmek					
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-58	-62	-59	-70	-77
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-59	-59	-58	-68	-67
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	1	-4	0	0	-1
3. Viszonyatlan folyó átutalások, egyenleg	31	31	37	33	39
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-256	-257	-174	-325	-364

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2001											
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szep.	okt.	nov.	dec.
1. Áruk, egyenleg	-184	-154	-164	-193	-200	-216	-204	-202	-184	-219	-226	-226
1.1. Export	2591	2531	2539	2613	2571	2730	2723	2602	2594	2589	2684	2603
1.2. Import	2813	2671	2784	2780	2786	2842	2858	2772	2762	2849	2931	2879
2. Szolgáltatások és jövedelmek												
2.1. Szolgáltatások												
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	229	202	229	239	238	246	264	248	260	249	265	260
bevétel	388	326	358	367	368	371	372	365	368	362	371	358
kiadás	117	116	116	103	127	120	145	121	135	127	113	
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-46	-39	-41	-37	-40	-54	-33	-44	-53	-52	-51	-67
bevétel	311	313	330	352	352	356	382	372	364	361	374	373
kiadás	366	353	369	360	388	403	409	400	408	420	432	449
2.2. Jövedelmek												
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-61	-73	-68	-77	-74	-71	-62	-56	-54	-69	-69	-50
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-50	-53	-62	58	-51	-45	-56	-51	-54	-56	-54	-49
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	-1	0	-1	1	1	1	0	0	0	1	1	2
3. Viszonytalan folyó átutalások, egyenleg	23	22	17	25	17	21	25	24	29	26	26	30
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-72	-88	-144	-118	-139	-136	-57	-92	-127	-143	-184	-114

* * * * *

Tájékoztatásul közöljük, hogy 2002. május hónapban az euró átlagos árfolyama 243,71, a dollár átlagos árfolyama 265,80 forint, valamint az euró hó végi árfolyama 243,27, a dollár hó végi árfolyama 259,46 forint volt.

* * * * *

a) Módszertani megjegyzések a szezonálisan kiigazított adatokhoz:

A folyó fizetési mérleg összetevőire elvégzendő szezonális kiigazítás 2002 folyamán az alábbi módszerrel történik:

- 1) A folyó fizetési mérleg összetevőinek szezonális kiigazítása az Eurostat ajánlásaival összhangban a Demetra interface-n belül a SEATS TRAMO software-rel történik.
- 2) Az *ünnepnapok* hatását a magyarországi ünnepnapokra elkészített beépített változó segítségével, a *munkanaphatást* pedig két regresszós változó felhasználásával szűrjük ki.
- 3) A *kiugró értékek* azonosítása az alapbeállítás szerint történik, mind a három outlier- típus azonosítását megengedve.
- 4) A szezonálisan kiigazított idősorok stabilitása, a *revíziók minimalizálása* érdekében a rendelkezésre álló idősorokat 1994-től igazítjuk, valamint egy éven keresztül ugyanazt a modellbeállítást alkalmazzuk. A megjelenő publikációkban a program által számolt trend helyett a szimmetrikusan a centrumtól távolodva csökkenő súlyú öthavi ($yt = 1/9xt-2+2/9xt-1+3/9xt+2/9xt+1+1/9xt+2$) mozgóátlagot szerepeltetjük.
- 5) Az egyenlegekre nézve direkt kiigazítást alkalmazunk, ami annyit jelent, hogy az eredeti adatokból képzett egyenleg sorokra közvetlenül végezzük el a szezonális kiigazítást. Ebből következően az összetevők szezonálisan kiigazított adataiból nem állítható elő az egyenleg szezonálisan kiigazított adata.
- 6) A munkajövedelmek idősora nem tartalmaz szezonális hatást, ezért a táblázatban az eredeti adatok szerepelnek.

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

- 1) A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Pénzügyi adatok/Statistika címszó alatt „Az új statisztikai szektorbontás 2001 júniusától” található (www.mnb.hu).

Budapest, 2002. július 18.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY